

**ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ НА
ОБЛАСТ ЯМБОЛ**

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

Увод

Разработването на екологична оценка (ЕО) се извършва на основание чл.81, ал.1, т.1 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и становище на МОСВ, изх.№ЕО-26/16.08.2024г., съгласно което Областният план за развитие на горските територии (ОПРГТ) на област Ямбол попада в обхвата на разпоредбите на чл.85, ал.1 от ЗООС, област „горско стопанство“, като предвижданията му очертават рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложения №1 и 2 на ЗООС. Предвид това, във връзка с разпоредбите на чл.2, ал.1, т.1 от Наредбата за реда и условията за извършване на екологична оценка на планове и програми, планът подлежи на **задължителна** екологична оценка /ЕО/.

Областният план за развитие на горските територии на област Ямбол, предмет на екологична оценка, наричан по-нататък за краткост ОПРГТ или планът, се изготвя на основание на чл. 12 от Закона за горите и по възлагане на РДГ-Сливен. Изработването на ОПРГТ се финансира от РДГ-Сливен.

Перспективният срок на действие на ОПРГТ е 10 години и обхваща всички горски територии в област Ямбол, независимо от тяхната собственост и с обща площ 59 989 ha (държавни гори, общински гори, гори на частни физически и юридически лица и др.).

Съгласно чл.51, ал.1 от Наредба №18/07.10.2015г., областните планове за развитие на горските територии имат за цел:

- изработването на единна горскостопанска карта на горските територии за областта;
- функционално зониране на горските територии;
- възмездно ползване на обществените екосистемни ползи;
- целите на управлението на горските територии и на ловното стопанство;
- екологична и социално-икономическа оценка.

Съгласно чл.51, ал.2 от същата наредба, **основните задачи** на областните планове за развитие на горските територии са:

- идентифициране и включване в процеса на планиране на заинтересованите лица;
- определяне на зоните за защита от урбанизация;
- определяне на основните дървесни и храстови видове за залесяване;
- определяне на конкретните горски територии и зоните извън тях, в които ползването на обществени екосистемни ползи е възмездно;
- определяне на видовете стопански дейности, за които се дължи плащане на обществени екосистемни ползи;
- категоризация на горските територии.

Съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), **задачите на Екологичната оценка (ЕО)** са:

- да опише и определи екологичното състояние на територията, предмет на ОПРГТ;
- да формулира съществуващите екологични проблеми, районите с особено екологично значение, рисковите зони, потенциалните въздействия в зоната на влияние;
- да определи бъдещото състояние на околната среда без прилагането на плана;

- да определи обвързаността на целите на плана с националната стратегия за околна среда;
- да анализира и оцени предложените алтернативи за развитието територията в перспектива;
- да анализира силните и слаби страни на определени функции и тенденции на развитие;
- да формулира и предложи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от реализацията на плана.

Съгласно изискванията на чл.86, ал.2 от ЗООС екологичната оценка включва информация, **съответстваща** на степента на подробност на плана.

Колективът, разработил екологичната оценка е съставен от експерти и консултанти под ръководството на м. г. н. Пламен Станев и д-р г. н. Екатерина Гюлеметова, тел. за връзка 02/9867167.

За постигане на целите на екологичната оценка, посочени по-горе, авторският колектив на ЕО анализира и оценява ОПРГТ на област Ямбол на база методически подход, според който:

- **по характер** ОПРГТ представлява проектен управленски документ;
- **по статус** – документ, регламентиращ управленски действия в границите на горските територии на областта;
- **по значение** – програмен документ, определящ стратегиите за развитие на планираната територия в перспектива;
- **по период на прилагане** – 10 години.

Съгласно обяснителната записка на Областния план за развитие на горските територии /ОПРГТ/ на област Ямбол, **главната цел** на плана е **да се определи стратегическата рамка за развитие на горските територии в областта, която задава целите и приоритетите за устойчиво интегрирано областно развитие.**

Съгласно Наредба №18/2015г за инвентаризация и планиране на горските територии, на областните планове за развитие на горските територии са поставени съответни цели, задачи, обекти и съдържание.

Съгласно цитираната обяснителна записка „Горската територия се състои предимно от гори (залесени площи 51 398 ha или 85,77% от общата горска площ), незалесена дървопроизводителна площ и недървопроизводителна гола площ – поляни, ливади автомобилен път, скали и др.

За постигането на посочената цел и съгласно изискванията на Наредба №18 е необходимо да бъдат решени следните **основни задачи**:

- 1) Идентифициране и включване в процеса на планиране на заинтересовани лица;;
- 2) Определяне на зоните за защита от урбанизация;
- 3) Определяне на основните дървесни и храстови видове за залесяване;

- 4) Определяне на конкретните горски територии и зоните извън тях, в които ползването на обществени екосистемни ползи е възмездно;
- 5) Определяне на видовете стопански дейности, за които се дължи плащане за обществени екосистемни ползи;
- 6) Категоризация на горските територии.

Съгласно посочената по-горе Наредба №18, в областния план се прави **описание** на:

- природните условия и горските територии;
- собствеността и съществуващата структура на управление на горите;
- история на горското стопанство в района;
- лесистост в областта и общините;
- анализ и оценка на потенциала на горските ресурси;
- роля и значение на горското стопанство за икономиката на областта;
- всички категории горски територии, териториите предоставящи обществени екосистемни ползи и зоните за защита от урбанизация;
- създаване на единна горскостопанска картна основа, базирана на съществуващи кадастрални карти, карти на възстановената собственост, съществуващи горскостопански карти, ортофотокадри на територията и др.п.

Приоритетните направления на ОПРГТ на област Ямбол са:

- устойчиво стопанисване и ползване на горските територии;
- развитие на устойчив туризъм;
- подобряване на инфраструктурата;
- управление на природните ресурси;
- връзки с обществеността, обучение, взаимодействие между институциите.

Предмет на планиране от ОПРГТ е област Ямбол, в частност горските територии, разположени в границите ѝ. Основните характеристики на областта и горските територии са представени по-долу.

Кратка характеристика на област Ямбол

- **местоположение** – Югоизточна България, Югоизточен регион на планиране, Средно-Тунджанско поречие; Манастирски и Свети Илийски възвишения;
- **граници** – от север и северозапад - област Сливен, от запад – област Стара Загора, от югозапад - област Хасково, от изток – област Бургас, от юг – държавна граница с Р Турция;
- **релеф** – сравнително еднообразен, представен от низини и равнинно-хълмисти формации с надморска височина 100-150 м, ниски възвишения с надм. височина около 500 м, към които принадлежи и най-високия връх в областта – връх Градище – 600 м.н.в;
- **площ** на областта – 335 547 ha; обединяваща 5 общини – Ямбол, Елхово, Тунджа, Стралджа и Болярово; областта заема 3,02% от територията на Р България; с най-голяма площ е община Тунджа – 1218,9 км², най-малка – община Ямбол – 90,1 км², която обхваща само гр. Ямбол;
- **селищна мрежа** – областта обединява общо 110 населени места, в т.ч. 4 града – Ямбол, Елхово, Болярово и Стралджа и 105 села;

- **население** – 109 693 жители по преброяването от 2021 г., като според статистически справочник на НСИ населението в областта е намаляло с 16,5 % в сравнение с данните от предходното преброяване от 2011 г. – ниво над средното за страната. В градовете живее 70 % от населението в областта; средната гъстота на населението е по-ниска от средната за страната – 39% спрямо 66,3% за страната;

- **демографска характеристика** – неблагоприятна демографска характеристика, характеризираща се с ниска раждаемост и отрицателен миграционен процес; наблюдава се тенденция към намаляване броя на населението на областта; с най-голям относителен дял на намаляване на населението е община Болярово, следвана от общините Тунджа, Елхово и Стралджа; за областта е характерен висок относителен дял на лица с ниско образование, висок коефициент на безработни лица; потенциално проблемна по отношение на активното население се очертава община Стралджа;

- **икономика и селско стопанство** – разнообразна отраслова структура с определящото значение на селското стопанство за местната икономика; развити са земеделие, животновъдство, ловно и рибно стопанство, горско стопанство, както и производство и търговия със зърнени култури, посевен и посадъчен материал, хранително-вкусова промишленост, машиностроене, мебелна промишленост, добив и производство на строителни материали; туризъм, дърводобив и дървопреработване, хотелиерство и ресторантьорство; производство на ел-енергия, производство на комбинирани фуражи, преработка и производство на млечни и месни продукт и други;

- **климат** – областта принадлежи към климатичен район на Източна България, преходно-континентална климатична подобласт със сравнително мека зима, горещо лято, ниска честота на дни с мъгла, сравнително ниска средногодишна сума на валежите с минимум през зимата и максимум през лятото, ниска повтаряемост на тихо време, преобладаващи североизточни ветрове със скорост около 3-7 м/сек през студеното полугодие;

- **повърхностни води** – значителен хидроложки потенциал, добре развита хидрографска мрежа, представена от основната отводнителна артерия на областта р. Тунджа с около 50 по-големи и по-малки притока; всички притоци са с малък дебит, зависещ от количеството и вида на валежите; на много от притоците на река Тунджа са изградени микроязовири; на р. Поповска, при с. Малко Шарково е изграден язовир Малко Шарково; в границите на община Стралджа са изградени 48 язовира, предназначени за напояване и риболов; терасата на р. Тунджа е основен източник на питейно водоснабдяване и е носител на съоръжения и на инфраструктура за промишлено водоснабдяване;

- **почви** – в границите на областта са представени почви от 4 агроекологични района с най-високо представителство на групите на смолниците и на канелените горски почви; почвената покривка е разнообразна, представени от плитки /излужени/ и канелени горски почви, канелено-оподзолисти почви, смолници, хумусно-карбонатни почви, планинско-ливадни, делувиялни, делувиялно-ливадни, ливадно-блатни, ливадно-канелени, засоленни; общите продуктивни възможности се характеризират със среден агрономичен бонитет, което ги причислява към бонитетната група „добри земи“; като цяло, почвите в областта показват податливост към ерозия;

- **полезни изкопаеми** – областта не разполага с големи запаси и находища на полезни изкопаеми; с незначителни запаси са находищата на мрамор, варовик, медни, железни руди, находища на лигнитни въглища, доминиращи са находищата и добива на инертни и скални облицовъчни материали;

- **минерални води** – важен хидроложки ресурс за областта са минералните извори в община Стралджа, които са с излив от 0,5 до 7-8 л/сек;

- **транспортна мрежа** – добре развит сухоземен транспорт; през територията на областта преминават 596 км пътна мрежа, от която 96,3 км I клас, 88,6 км II клас и 411 км III клас; пътищата с асфалтова настилка са 96.5% от цялата пътна мрежа; на територията на областта е разположен ГКПП Лесово, осигуряващ връзка на Р.България с Р.Турция; общата дължина на ж.п. мрежата на областта е 96 км;

- **водоснабдяване** – областта разполага с добри водоизточници в качествено и количествено отношение, водоснабдяването на населените места се извършва основно от карстови и пукнатинни подземни води, както и подземните води по речните тераси и в частност тези на р. Тунджа; водопроводната мрежа е с обща дължина 2186 км, от които 689 км външна и 1497 км – вътрешна водопроводна мрежа; изградени са 199 помпени станции, 137 напорни резервоара и 4 СПСОВ; водопроводната мрежа е амортизирана, с големи загуби на вода; изградените язовири са с основна функция – напояване; през 2024 г. има въведено режимно водоснабдяване в някои населени места поради намален дебит или пресъхване на водоизточник, както и поради увеличена консумация;

- **канализация** – средна степен на изграденост с обхват на обслужваното население – около 70%; канализационна мрежа е изградена само в големите населени места с обща дължина на 217 км; останалите селища са на попивни кладенци и/или на изгребни ями;

- **енергийна система** – добре изградена, висок енергиен потенциал от ВЕИ; по-голямата част от консуматорите са на локални инсталации за отопление;

- **КИН** – в областта са открити повече от 270 древни селища и около 1000 надгробни могили, по-голямата част от тях са разположени по поречието на р. Тунджа и нейните притоци; 9 обекта от КИН на областта са с национално значение;

- **туризъм** – областта се характеризира с наличие на разнообразни природни дадености, основа за развитие на разнообразни форми на отдых и туризъм – ваканционен, селски, културен, маршрутно-познавателен, лов и риболов и други.

- **ловни ресурси** – за областта е характерно голямо разнообразие на дивечови местообитания; дивеча е представен от сърна, благороден елен, дива свиня, елен лопатар, див заек, яребица, фазан, тракийски кеклик, пъдпъдък, вълк, лисица, чакал и други;

- **защитени зони** от екологична мрежа Натура 2000 – общо 21, от които 7 по Директивата за опазване на дивите птици и 14 по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

- **защитени територии** – в границите на областта са разположени 1 резерват, 2 поддържани резервата, 11 защитени местности, 3 природни забележителности;

- **вековни дървета** - 30 вековни дървета /21 от вида летен дъб, 8 от вида полски ясен и 2 от вида черница/.

Обща характеристика на горските територии в област Ямбол

- **принадлежност** – според горско-растителното райониране, област Ямбол принадлежи към Тракийската горско-растителна област и Южна крайгранична горско-растителна област, подобласти Горна Тракия и малка част Източна Стара планина (част от община Стралджа), както и Долна Марица (част от община Елхово);

- **площ на горските територии** – възлиза на 51 398 ha, (съгласно таблица 4 на ОПРГТ за област Ямбол), 15% от територията на областта, много по-ниска от средната за страната, която възлиза на 35%. С най-висока лесистост е община Болярово /26%/, следвана от община Елхово – 19% и община Стралджа – 13%.

- **вид на горите** – Преобладаващо участие на територията на областта имат горите с естествен произход – 73.7%, от които по вид на горите преобладават издънковите за превръщане (86.3%), следвани от нискостъблените (9.0%) и широколистните високостъблени (4.7%). Следваща позиция по вид на горите заемат склопените култури (16.2%), които са основно иглолистни (59.2%) и високостъблени широколистни (28.1%).

- **видове горски територии по групи и функции** – съгласно чл. 5 от Закона за горите, това са горите със защитни функции (25 962 ха); специалните горски територии /63 942 ha/ и горите със стопански функции – 2049 ха;

- **горскорастително райониране** – областта попада в Т - Тракийска горскорастителна област в ГТ - Горна Тракия в Т-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.), в Т-I-1 - Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0-700 м н.в.) и в Т-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-500 м н.в.), както и в Ю - Южна крайгранична горскорастителна област в ДМ -Долна Марица в Ю-I -Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.) в Ю-I-2a,2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.) и в МТЮ-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто предпланински пояс на дъбовите гори (0-800 м н.в.), общо горите са разположени върху 14 типа горски месторастения, по-голямата част от които са в Тракийската горскорастителна област.

- **собственост на в горските територии** – 58,2% са държавни гори, 23.04% - общински, 8,5% - на частни физически и юридически лица, религиозни – 0,5% - други;

- **стопанисване и управление** – държавните горски територии на територията на област Ямбол се стопанисват от едно горско и едно ловно стопанство, поделения на Югоизточното държавно предприятие Сливен – ТП „ДГС Елхово“ и ТП „ДЛС Тунджа“; на територията на областта са учредени 7 сдружения на ловци и риболовци. Общинските горски територии се стопанисват от звена към общините Тунджа, Стралджа, Елхово и Болярово.

- **лесистост** – Делът на горите в областта е 15% от общата и площ или 51 398 ha. Общините Болярово и Елхово имат лесистост, по-висока от средната за областта, а останалите - по-ниска. Дори Болярово (26%) и Елхово (19%) имат лесистост, значително по-ниска от средната за страната.

- **горски месторастения** – областта се характеризира със значително типово разнообразие на горските месторастения; установени са 14 типа горски месторастения, по-голямата част от които попадат в Тракийската горскостопанска области по-малко в Южната крайгранична горскостопанска област; над 80% от дървопроизводителната площ в областта се заема от богати и средно богати месторастения;

- **горскорастителни видове** – установени са общо 29 основни вида, от които церът е с най-голяма залесена площ, следвана от благун, космат дъб, черен бор, акация, келяв габър, тополя;

- **потенциал на горските ресурси** – 6 дървесни вида образуват 92,8% от запаса – цер (32,6%), черен бор (24,6%), благун (20,3%), космат дъб (5,9%), ясен (3,5%), летен дъб (3,1%) и тополя (2,9%);

- *високостъблени гори* – общ запас 1 564 623 м³, в т.ч. на иглолистните видове – 70,5%, като черния бор формира 84,4% от запаса на иглолистните видове, насажденията са с изкуствен произход на възраст от 21 до 60 години;

- *широколистни високостъблени гори* – запасът възлиза на 4 608 282 м³; около 3,5% от този запас е от дъб, запасът от цер е 14%, преобладаващата възраст е 21-40 години; следват запасите от тополя, ясен и липа;

- *нискостъблени гори* – запасът от тези гори възлиза на 235 769 м³ и се формира основно от акация и келяв габър;

- *издънкови гори за превръщане* – запасът възлиза на 255 6236 м³ се формира основно от цер;

- *издънкови широколистни гори* – запасът съставлява 67% от общия запас на високостъблените гори в размер на 4 356 628 м³;

- *незалесена дървопроизводителна площ* – 2 491,4 ха, което съставлява 4,2% от всички тори в областта;

- *недървопроизводителни площи* – заемат 5 965,9 ха, което съставлява 10,05% от горските територии; с най-висок относителен дял са поляните – 69%, следвани от нелесопригодни голини – 7,8% и просеки – 6,6%; останалите площи са представени от обработваеми земи, автомобилен път, скали, сипеи, ниви и ливади, ловни просеки и други;

- **потенциал на ловните ресурси** – съгласно ловно-стопанското райониране, областта попада в 2 подобласти – Горнотракийска и Тракийска; характеризира се с голяма разнообразие на дивечови местообитания; на територията на областта има едно държавно ловно стопанство – ТП „ДЛС Тунджа“ и 7 ловни сдружения; основен едър дивеч са сърна и благороден елен, дива свиня, елен лопатар; дребния дивеч е представен от див заек, фазан, планински кеклик, тракийски кеклик, гривяк, гугутка; от хищниците – вълк, лисица, бялка, чакал;

- **залесителни дейности** – свързани са основно с изпълнение на горскостопански планове и програми.

Категории и функционална принадлежност на горските територии в област Ямбол

- **Защитни горски територии:**

- *горски територии за защита на почвите* са с обща площ 7683,67 ха, от която 5480,97 ха залесена и 2202,70 ха незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 27 на ОПРГТ;

- *горски територии за защита на водите* са с обща площ 3760,8 ха, от която 3154,3 ха залесена и 606,5 ха незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 28 на ОПРГТ;

- *горски територии за защита на урбанизирани територии* са с обща площ 381,19 ха, от която 261,23 ха залесена и 119,96 ха незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 29 на ОПРГТ;

- *горските територии за защита на сградите и обектите на техническата инфраструктура* са с обща площ 525,01 ha, от която 440,79 ha залесена и 84,22 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 30 на ОПРГТ;

- *горски територии от горната граница на гората - ивици с широчина 100-200 m от границите на гората с високопланинските пасища или клековите формации.* Поради характерните орографски особености на област Ямбол и по-равнинният ѝ релеф, такива територии не са налични;

- *защитни горски пояси* (от култури и насаждения) са с обща площ 3266,71 ha, от която 2442,24 ha залесена и 824,47 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 31 на ОПРГТ;

- *горски територии, създадени по технически проекти за борба с ерозията* – горски територии в обхвата на технически проекти за борба с ерозията са с обща площ 379,79 ha, от която 332,7 ha залесена и 47,09 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Стралджа и Тунджа в таблица 32 на ОПРГТ.

• **Специални горски територии:**

- *горските територии включени в границите на защитените територии* по смисъла на Закона за защитените територии са с обща площ 1077,64 ha, от която 667,04 ha залесена и 410,59 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Елхово, Тунджа и Ямбол в таблица 33 на ОПРГТ;

- *горските територии включени в защитените зони* по смисъла на Закона за биологичното разнообразие са с обща площ 60127,83 ha, от която 50488,46 ha залесена и 9639,37 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 34 на ОПРГТ;

- *специализирани горски територии с особени статут и режими определени по реда на други закони* са с обща площ 85,85 ha, от която 45,67 ha залесена и 40,18 ha незалесена площ, с посочено разпределение само в община Тунджа в таблица 35 на ОПРГТ;

- *семеипроизводствени насаждения и градини* са с обща площ 197,92 ha, от която 197,92 ha залесена, с посочено разпределение в общините Боляров, Елхово, Стралджа и Ямбол в таблица 36 на ОПРГТ;

- *горски разсадници* са с обща площ 56,7 ha, от която 1,66 ha залесена и 55,11 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Елхово, Тунджа и Ямбол в таблица 37 на ОПРГТ;

- *опитни и географски култури от горски дървесни и храстови видове* са с обща площ 6,78 ha, която цялата е залесена и се намира на територията на община Тунджа - 3,18 ha и на община Ямбол - 3,6 ha в таблица 38 на ОПРГТ;

- *дендрариуми* - няма налични в област Ямбол;

- *научно-изследователски и учебно опитни гори* са с обща залесена площ 6,7 ha, с посочено разпределение в общините Тунджа и Ямбол в таблица 39 на ОПРГТ;

- *токовища* – според наличните в Плана данни токовища няма;

- *до 200 m около туристическите хижи, категоризирани по Закона за туризма и обекти с религиозно значение* са с обща площ 75,17 ha, от която 55,7 ha залесена и 19,46 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 40 на ОПРГТ;

- *бази за интензивно стопанисване на дивеча* – съгласно регистъра на ИАГ, дирекция „Ловно стопанство” са с обща площ 578,15 ha, от която 498,33 ha залесена и 79,82 ha незалесена, с посочено разпределение само в община Тунджа в таблица 41 на ОПРГТ;
- *горите с рекреационно значение* – общо 171.5 ha, от които 133,77 ha залесена и 13,87 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 42 на ОПРГТ;
- *горите за поддържане на ландшафтите* са с обща площ 682,2 ha, цялата е залесена площ, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 43 на ОПРГТ;
- *гори с висока консервационна стойност* – не са налични.
- **Стопански горски територии** – заемат обща площ 14429,6 ha, от която 13068,9 ha залесена и 1360,7 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 44 на ОПРГТ;
- **Зони за защита от урбанизация** с обща площ 3757,98 ha, от която 2876,63 ha залесена и 881,35 ha незалесена, с посочено разпределение в общините Болярово, Елхово, Стралджа, Тунджа и Ямбол в таблица 45 на ОПРГТ;
- **Гори във фаза на старост** – на територията на ТП ДЛС Тунджа са определени 321,8 ха и на ТП ДГС Елхово – 1297,7 ha. Горите във фаза на старост са определени са със Заповед №РД 49-421/02.11.2016 г. на ИАГ.

Анализът на съществуващото състояние на околната среда в обхвата на проучваната територия дава основание за синтезиране на резултатите и оценка на развитието и взаимовръзката на аспектите и факторите на околната среда без прилагането на плана, както следва:

Аспекти	Очаквано развитие на компонентите без прилагане на плана
Климат	Невъзможност за идентифициране, прилагане и контрол при избор на мерки за адаптация към изменението на климата, както и за тяхното адекватно планиране и прилагане
Повърхностни води	Влошаване качествено състояние на водите в резултат от неподходящо ползване/поддържане на горските територии Безплановата сеч ще допринесе до загуба на влагозадържащата функция на гората
Геоложка основа	Основните проблеми за земните недра в горските територии произтичат от проявите ерозионни и свлачищни процеси и явления, за защита от които горските стопанства следва да изпълняват противоерозионни мероприятия. Без прилагането на ОПРГТ е потенциално възможно развитието на нови ерозионни и свлачищни процеси, предпоставка за каквито в област Ямбол са стръмните терени, изградени от сравнително слаби и/или силно напукани скали.
Подземни води	Към 2023 г количественото състояние на 14 подземни водни тела, части от които попадат на територията на община Ямбол, е добро. Химичното състояние на седем от тях е добро, а на седем подземни водни тела е лошо поради отклонения от СКОС по показателите нитрати, манган, флуор, фосфати, естествен уран и обща алфа активност. Поддържането и управлението на горските територии има важно значение за опазване на водните ресурси, предназначени за питейно – битовото водоснабдяване на населението, поради което нереализираното на ОПРГТ би могло да се отрази негативно върху постигането на целите за добро количествено и химично състояние на подземните води, предвидени в ПУРБ 2022-2027 г на Басейнова дирекция Басейнова дирекция „Черноморски район“ и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“.

Земи и почви, земеползване	Опасност от засилване на ерозионните процеси
	Липса на единната горскостопанска картна основа за горските територии.
	Отсъствие на насоки за управление, забрани и ограничения, и свързаност между горскостопански планове и програми в областта.
	Затруднено въвеждане и адаптиране на добри лесовъдни практики за устойчиво управление на почвите в условия на климатични промени и разработване на проекти насочени към устойчиви екологични практики.
	Липса на цялостно функционално зонироване на територията, зони за защита от урбанизация, и на общи за областта индикатори за оценка на съответната под категория за защита.
Ландшафт	Възможно прекомерно натоварване на територии, основно рекреативни ландшафти, нарушаване на естетическата хармония на ландшафти от неподходящо изградени обекти и съоръжения, премахване на растителност и засилване на процесите на ерозия
	Възможно нарушаване на екологичното равновесие в ландшафта при увеличаване брой посетители в отделните територии и разминаване на туристическите потенциал и капацитет
	Възможно намаляване относителния дял на ландшафтите с висока естествена устойчивост
Биоразнообразие	Възможно неблагоприятно въздействие върху природни местообитания и видове с консервационна значимост, свързани със съответните местообитания
	Възможно разминавания между политиките в управлението на горските територии на различните административни нива, имащи отношение към ОПРГТ
	Респектирането на ролята и значенето на защитените територии и зони и отношението към тях ще остане без областен планов документ
	Влошаването на качествените и количествените параметри на повърхностните водни тела ще се отразят директно на флората и фауната в тях и ще повлияят негативно на биоразнообразието в района
Отпадъци	Няма промяна
Шум	Транспортната инфраструктура и свързаните с нея въздействия ще продължи да се развива без прилагане на пространствени вариантни решения вкл. забрани и ограничения
Културно наследство	Възможно преекспониране, респективно урбанистичното натоварване на едни локализации от обекти на КИН за сметка на други, които може да предизвика различни неблагоприятни въздействия върху обекта на ОПРГТ

С прилагането на ОПРГТ не се очаква възникване на нови или задълбочаване на съществуващите/прогнозни проблеми по отношение на сектора.

За категориите горски територии, в които е допустимо строителство и експлоатация на различни съоръжения и обекти (стопански гори и територии, зони за защита от урбанизация), има потенциална вероятност от отрицателно въздействие върху **качествата на атмосферния въздух** в зависимост от конкретните обекти и съоръжения и техните технически параметри. Касае се за неблагоприятно въздействие върху КАВ, което като правило би следвало да се разглежда като епизодично и управляемо.

Поддържането и управлението на горските територии има важно значение за опазване на **водните ресурси**, предназначени за питейно – битовото водоснабдяване на населението и в тази връзка от ключово значение е постигането на добра координация на всички нива при планирането на мерки и изпълнението на дейности по управление на водите, разписани в различни закони, подзаконови, нормативни и стратегически документи. Реализирането на ОПРГТ ще даде добро ниво на интегрираност между стратегическото планиране на

горското стопанство и управлението на водните ресурси на регионално ниво за постигане на устойчиво развитие.

Съгласно становище с изх. № 04-01-1327/A1/24.07.2023 г. на БДЧР, ОПРГТ на област Ямбол е допустим спрямо Плана за управление на речните басейни (ПУРН) и Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Черноморски район за басейново управление и няма да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми при условие, че се спазят нормативните изисквания в становището и не се допуска замърсяване на водите и влошаване на водните тела.

Съгласно становище с изх. № ПУ-01-628/02.08.2023 г. на БДИБР, реализацията на ОПРГТ на област Ямбол **няма** да окаже значително негативно въздействие върху водите и водните екосистеми при спазване на забраните и ограниченията, свързани с действащата нормативна уредба, както и при съобразяване с действащите планове за управление, ПУРБ и ПУРН.

По отношение опазването на **ландшафта**, в ОПРГТ са формулирани мерки и изисквания, насочени към недопускане на нерегламентирани сечи и мероприятия, които могат да доведат до свлачищни процеси и ерозия, до замърсяване на водите във водните басейни, обезлесяване. Предвидено е използването и прилагане на адекватни лесовъдски мероприятия, съобразени със състоянието на най-уязвими горски екосистеми и локални ландшафти.

По отношение **биоразнообразието**, в свое становище с изх. № ЕО-26/16.08.2024 г. МОСВ уведомява Възложителя на плана, че извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 2 и 4 от *Наредбата за ОС* показва, че планът е **допустим** при съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и утвърдените планове за управлението им.
- режимите на защитени зони, определени със заповедите за обявяването им и утвърдените планове за управлението им.

В съответствие с разпоредбата на чл. 36, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 5 от Наредбата за ОС са изискани становища по реда на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ) от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) и Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР).

След преглед на представената информация и на основание чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ОПРГТ на област Ямбол **няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000**, поради следните мотиви:

1. Реализирането на специфичните цели в ОПРГТ на област Ямбол допринася за:
 - 1.1. опазване и увеличаване площта и поддържане и подобряване състоянието на

горите; гарантиране и поддържане на екосистемните, социалните и икономическите функции на горските територии; гарантиране и увеличаване производството на дървесина и недървесни горски продукти чрез природосъобразно стопанисване на горските територии; поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие и подобряване състоянието на популациите на видовете от дивата флора, фауна и микота; подпомагане и насърчаване на собствениците на поземлени имоти в горски територии, вкл. в изпълнение на международни и европейски ангажменти за съхранение на горските местообитания, подпомагащи поддържането и подобряването на състоянието на горските природни местообитания.

1.2. опазването на околната среда, като се очаква да се кумулира общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда като ключови елементи на защитените зони.

2. Спазването на разписаните в ОПРГТ на област Ямбол насоки за управление, забрани и ограничения би довело до създаване на благоприятни условия и възможности за устойчиво стопанисване на различните категории горските територии, което от своя страна е предпоставка за поддържане и/или подобряване на природозащитното състояние на природните местообитания, местообитания на видове и видове (вкл. птици), предмет на опазване в границите на защитените зони (мрежата Натура 2000).

3. Реализирането на ОПРГТ не предполага антропогенно въздействие, което да **причини** значително по степен безпокойство, предмет на опазване в защитените зони, водещо до или прогонване на видовете, вкл. птици., респ. до намаляване на числеността и плътността им.

4. Не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху защитени зони.

5. Не се очаква значително кумулативно отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитанията на видовете и видовете, предмет на опазване в защитените зони от реализацията на ОПРГТ спрямо одобрените до момента други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти.

6. Прилагането на ОПРГТ на област Ямбол не предполага отрицателно въздействие върху специфичните и подробни цели на опазване на защитените зони, както върху целостта на защитените зони и свързаността между тях.

Отношение към плана и неговите отговорности могат да имат следните **екологични проблеми** и **параметри**, определящи същностната роля и философия на ОПРГТ и произтичащи от поставените цели и задачи:

Основните действащи заплахи и натиск върху защитените територии, описани в ОПРГТ област Ямбол и Годишните регионални доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Стара Загора за 2022г. и 2023 г. са неспазване на режимите и ограниченията в заповедите за обявяване на защитените територии, утвърдените планове за управление и разпоредбите на Закона за защитените територии.

Други заплахи за защитените територии и опазване на биоразнообразието в горските територии са браконьерски сечи; подмяна на основния дървесен вид на насажденията;

изнасяне на мъртва дървесина; отсъствие или недостатъчен брой биотопни дървета; безпокойство през гнездовия период за видовете; незаконен лов; замърсяване и др.;

По отношение на **лесистостта**, съществуващите екологични проблеми произтичат от следните обстоятелства:

- освен за биологичното разнообразие на природния комплекс и всички екосистемни услуги, лесистостта е фактор, който има съществено екологично и социално-икономическо значение за местните хора;

- по-високата лесистост на общини Болярово, Тунджа, Елхово и Стралджа предопределя развито горско стопанство с важна роля за поминъка на населението им и подходящи условия на средата за живот;

- ниската лесистост на общини Стралджа и Ямбол изисква неотложно развитие в посока нейното увеличаване, като се търсят възможности за увеличаване на залесената площ в границите на тези общини.

- от първостепенно значение е незалесената дървопроизводителна площ (сечища, пожарища, голини), която за горските територии на област Ямбол е 2491,4 ha, или 4.2% от инвентаризираните горски територии, която следва поетапно да бъде възстановена.

По отношение на повърхностните води формиращи се на, или преминаващи през горската територия предмет на ОПРГТ-област Ямбол, най-съществен екологичен проблем е замърсяването на водите на повърхностните водни тела **оценени като тела в риск/вероятно в риск** за непостигане на екологичните цели по БЕК, биогенни елементи.

По отношение на канализацията, екологичните проблеми са свързани, използването на септични и попивни съоръжения, които не са водоплътни и позволяват замърсяване на подземните води, необходимостта от доизграждане, реконструкция и рехабилитацията на съществуващите канализационни системи.

По отношение на пречиствателните станции, екологичните проблеми са свързани с липсата на изградени канализационни системи и ПСОВ в малките населени места в територията, която е определена като „чувствителна“, и в която се изискват такива.

По отношение на земните недра съществуващите екологични проблеми произтичат от обстоятелството, че земните недра са подложени както на естествени, така и на антропогенни въздействия, вред които, предимно в урбанизираните територии и пътищата, са механично нарушаване на приповърхностния слой от изкопни и насипни работи за жилищна, комунална, транспортна, курортно-рекреационна и друга строителна дейност, замърсяване с отпадъчни води от утечки в канализационната мрежа и от септични ями, с нефтопродукти и други опасни вещества при пътно-транспортни произшествия и пр. Релефът със стръмните склонове, климатичните и хидроложките условия, литолого-петрографският състав и напукаността на скалите, както и окаerstenостта на карбонатните разновидности, изграждащи геоложката среда, са способствали проявата на физико-геоложки процеси и явления, всред които по-съществено развитие в горските територии на област Ямбол имат ерозионните, карстовите и гравитационните процеси и явления (сипей, срутища, свлачища, представени в текстови и табличен вид в ЕО.

По отношение на подземните води, рискът за непостигане на екологичните цели по отношение на количественото и химичното състояние на подземните водни тела се обуславя от наличието на натиск от човешка дейност. В тази връзка в „План за управление на речните басейни в Черноморски район 2022-2027г“ и „План за управление на речните басейни в Източноромански район 2022-2027г“ е извършено идентифициране и оценка на антропогенния натиск и свързаните с него въздействия върху подземните води. Различните видове натиск, потенциално допринасящи за риска за непостигане на добро химично и количествено състояние на подземните води на територията на област Ямбол са:

Точкови източници на замърсяване:

- зауставания на битови отпадъчни води - градски канализации мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ): канализационни мрежи и ПСОВ на гр. Ямбол, на гр. Елхово и на с. Тенево, община Тунджа;
- населени места без или с частично изградени канализационни мрежи.
- промишлени инсталации:
 - „Е. Миролио“ АД – производство на конфекционирани текстилни изделия в гр. Ямбол;
 - „Репродуктор по свиневъдство“ АД – отглеждане на свине в с. Калчево, община Тунджа;
 - „Булгартрансгаз“ – Компресорна станция Лозенец, с. Лозенец, община Стралджа;
 - „Градус 1“ – Птицекомбинат - отглеждане на птици в гр. Ямбол;
- ферми и съоръжения за съхранение на пестициди и торове:
 - два Б-Б куба в гр. Елхово;
 - 67 Б-Б кубове в с. Меден кладенец, община Тунджа;
 - един ББ-куб в с. Тенево, община Тунджа;
 - 15 ББ-кубове в гр. Ямбол;
- депа за битови, строителни и промишлени отпадъци:
 - общински депа в с. Изгрев, община Елхово, с. Хаджи Димитрово, община Тунджа и гр. Стралджа;
 - регионално депо в с. Добрич, община Елхово;
- мини, хвостохранилища (с площ до 0,25 км²):
 - кариера „Каменец СМ“, с. Каменец, община Стралджа;
 - хвостохранилище „Устрем“, община Елхово;
 - 18 концесии на находища на индустриални минерали, скално-облицовъчни материали, строителни материали, твърди горива /въглища/, описани в табличен вид по-горе.
- съществуващи незаконни сметища, предимно покрай пътищата.

На територията на област Ямбол **няма** определени подземни водни тела, за които натиска от точкови източници на замърсяване да е значителен.

Дифузни източници на замърсяване:

- селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, комплекси от раздробени земеделски земи, естествени тревни площи);
- населени места без изградена канализация;

В териториалния обхват на област Ямбол значим натиск от дифузни източници на замърсяване (сумата на повлияната площ от дифузни източници да превишава 75 % от

разкритата площ на ПБТ) **има** върху подземни водни тела BG3G000000Q05, BG3G000000NQ012, BG3G000000NQ015, BG3G000000Q054, BG3G00000PgN019.

Натиск от водовземане:

Като значим натиск от водовземане за подземните води е определено всяко черпене или група черпения в определен район, при който експлоатационният индекс (съотношение между общото черпене от ПБТ/част от ПБТ и разполагаемите ресурси) е над 40 %. На територията на област Ямбол **няма значим натиск** от водовземане върху подземните водни тела.

ОПРГТ на област Ямбол се стреми да реши установените в процеса на анализ на съществуващото състояние и установени проблеми в горските територии с помощта на следните **5 приоритетни направления**:

➤ **Приоритетно направление 1. Устойчиво стопанисване и ползване в горите**

Към този приоритет се отнасят както ползването от горите и техните материални ресурси (основни и странични/специални ползвания), така и проблемите, свързани с опазването, организацията на дейностите в горите и взаимодействията между собственици, стопани и ползватели. Взети са предвид не само проблеми, свързани със стопанисването на горите, но и проблеми, породени от провеждането на дейностите в тях. За подобряване на състоянието и решаване на проблемите към това приоритетно направление са определени следните **оперативни цели**, насочени към подобряване състоянието на горите и тяхното устойчиво ползване, устойчиво ползване на дървесината и оползотворяване на дървесната биомаса, устойчиво ползване на недървесните горски ресурси - горски билки гъби и дивеч, поддържане на актуална и достъпна база от данни и карти за горите, функционално зонироване, екосистемни услуги, биоразнообразие.

➤ **Приоритетно направление 2 – Устойчиво управление на горските територии за развитие на туризма**

Развитието и повишаването на туристическия потенциал е приоритетно направление на ОПРГТ, решението на което се търси чрез следните **оперативни цели** – съхранение и устойчиво ползване на природните ресурси, създаване на зелени площи около населените места, водни площи и промишлени обекти, развитие на компонентите на туристическата инфраструктура в горските територии, дигитализация и популяризиране на природното наследство и увеличаване на рекреационната пригодност на горските територии, развитие на съществуващите продукти на устойчивия туризъм и създаване на нови туристически пакети с участие на горски обекти и горски територии, маркетингова стратегия и рекламна политика на туристическите обекти в горските територии.

➤ **Приоритетно направление №3. Подобряване на инфраструктурата** – този приоритет визира подобряване състоянието на горската пътна мрежа, изграждане на нови пътища за по-голяма достъпност до отдалечените дърводобивни обекти, което се предвижда да се постигне чрез следните **оперативни цели** - възстановяване и поддържане на пътищата за достъп и движение в горските територии, поддържане и изграждане на технически съоръжения и инфраструктура, развитие на специализираната туристическа инфраструктура около населените места, както и в околоселищните горски територии.

➤ **Приоритетно направление №4 - Управление на природните в т.ч. и на водните ресурси** - Поддържане на съществуващата система за водоснабдяване, изграждане

на нови водохващания и водопроводи, сондиране за откриване на нови водоизточници, развитие на горско-пътната мрежа за достъп до ресурсите чрез следните **оперативни цели** - поддържане на добро състояние на горските територии във вододайните зони, опазване на горските и водните ресурси и околната среда от замърсяване, подобряване качеството на питейната вода.

➤ **Приоритетно направление №5 Връзки с обществеността, обучение, взаимодействие между институциите** – този приоритет има за цел установяване и поддържане на стабилни връзки между общините, ЮИДП, ДГС и останалите институции и местното население, подобряване на медийните контакти и засилване на мерките за връзки с други заинтересовани организации и институции, подпомагането на образованието и обучението на подрастващите е една от мерките, които допринасят за по-доброто разбиране и подкрепа за работата на горските стопани, чието постигане се предвижда да се реализира чрез следните **оперативни цели** - Повишаване осведомеността на обществото и квалификацията на заинтересованите лица, Приобщаване на обществеността и на подрастващите към проблемите на горите и горското стопанство, Приобщаване на обществеността и на подрастващите към проблемите на горите и горското стопанство, Взаимодействие между различните институции и обучение, Внедряване и използване на ГИС в работата на институциите в област Ямбол.

Общите насоки за управление по видове гори, специфични за общините в област Ямбол, дефинирани забрани и ограничения, отговарят на нормативните документи и най-добрите лесовъдски практики и в този контекст не предполагат негативно въздействие върху околната среда.

С прилагането на плана се очаква съответно развитие на компонентите и факторите на околната среда, чиито подробен анализ позволява да се направят съответните кратки и изводи, показани в долната таблица.

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на аспектите на околната среда и възможни въздействия върху тях
Климат	Предложенията на ОПРГТ за устойчиво стопанисване и ползване на горските територии ще имат положително въздействие върху състоянието на атмосферния въздух и микроклиматичните елементи
Повърхностни води	Предвижданията за поддържане на съществуващата система за водоснабдяване, изграждане на нови водохващания и водопроводи, откриване на нови водоизточници, развитие на горско-пътната мрежа за достъп до ресурсите ще допринесат за подобряване санитарното и екологично състояние на населените места и туристическите обекти. Въздействията върху околната среда от предвижданията на плана ще са положителни, значими, постоянни, дълготрайни и необратими Проектните решения на Плана свързани развитие и опазване на горските насаждения не са носители на отрицателно въздействие върху околната среда, напротив те ще доведат до намаляване загубите на вода, подобряване на водоснабдяването и качеството на подаваната питейна вода и др.; За изпълнение на дейностите по наблюдение на състоянието и поддръжка на водните обекти в ОПРГТ ще се осигури достъп до речните корита и до другите водни басейни, по цялото протежение на бреговете им. Не се допускат дейности, нарушаващи естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, освен такива, осигуряващи защита от вредното въздействие на водите. Прилагане на предвидените мерки от ПУРН, почистването на речните корита и на

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на аспектите на околната среда и възможни въздействия върху тях
	дерета, улавящи скатни води ще намалят значително рискът от наводнения и заливане на територии
	Предвиденото устройствено планиране на горската територия и реализирането на подходящи лесоустройствени мерки ще запазят на количествените параметри на повърхностните води
Земни и почви	С прилагането на насоките за управление, забрани и ограничения, и свързаност между горскостопански планове и програми в областта ще се постигне положително въздействие върху земите и почвите на горските територии в областта.
Земни недра	Очакваните въздействия от прилагането на ОПРГТ при управлението на горските територии са косвени, вторични, постоянни и положителни по отношение на земните недра. Не се очаква кумулативно въздействие
Подземни води	Въздействието на ОПРГТ върху подземните и минералните води се очаква бъде неутрално до положително, пряко, косвено и вторично. Реализацията на плана, заедно с прилагането на други стратегически документи и планове (ПУРБ 2022-2027 г на Басейновите дирекции „Черноморски район“ и „Източнобеломорски район“, Плановете за интегрално развитие на общините Стралджа, Ямбол, Тунджа, Елхово и Болярово за периода 2022-2027 г и др. във водния сектор, ще имат кумулативно, дългосрочно и положително въздействие.
	Дейностите по възстановяване и поддържане на пътищата за достъп и движение в горите, изграждането на съоръжения за укрепване на свлачищните терени покрай пътищата, поддържането на маршрутите и туристическа инфраструктура в горските територии могат да окажат незначителни, краткосрочни до средносрочни, временни, отрицателни въздействия върху подземните води
Зелени площи	Предвижданията на плана включват създаване на зелени зони около населените места, водните площи и промишлени обекти, което се разглежда като положително за околната среда предложение на плана
Ландшафт	Запазването на относителния дял на ландшафтите с генетична устойчивост на ниво област е с положително въздействие по отношение качествата на околната среда
Биоразнообразие, защитени територии и зони	Цялата концептуална основа на плана е обвързана със създаването на устойчиво стопанисване и ползване на горските територии и в този смисъл предвижданията на плана не са свързани с негативни въздействия върху биоразнообразието в областта
	Спазването на охранителните режими на защитените територии и обекти, съгласно действащите нормативни документи, и въвеждането на строги правила за допустимите устройствени и строителни намеси в защитените зони по Натура 2000 представляват надеждна гаранция за опазване на природното наследство
Отпадъци	Няма промяна предвид работеща регионална система
Шум	Рационализирането на предложенията за усъвършенстване на инфраструктурата за развитие на туризма ще осигури по-благоприятен режим на ползване на горските ресурси, респ. с относително намалени вредни емисии – шум и замърсяване на въздуха
Други вредни физични фактори	Нейонизиращите лъчения имат локално въздействие и са свързани с развитието на предавателната мрежа на мобилните оператори, кабелните телевизии с техните ретранслатори и частично от някои радиостанции; не са установени вредни въздействия върху обитателите
Културно наследство	Цялостната концепция на плана за опазване и валоризиране на недвижимото културно наследство на областта е съзвучна с постановките на Закона за културното наследство

Предвижданията на ОПРГТ съдържа в максимална степен обичайния набор от управленски мерки за ограничаване на неблагоприятното въздействие върху околната среда от реализацията на плана, както и възможностите за компенсиране на това въздействие, което дава основание за положителна оценка на предвижданията на плана и тяхното очакване въздействие върху качествата на околната среда.

Мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от реализацията на плана, които предлага ЕО са показани в следващата таблица.

Аспект	Мярка	Очаквани резултати	Фаза
Атмосферен въздух	Стимулиране ползването на алтернативни екосъобразни енергийни източници /т.н. зелена енергия/ за сградите на горските стопанската и друга сградна инфраструктура	Подобряване качествата на въздушната среда	При прилагане на плана
	При евентуално извършване на строителни дейности следва да се спазват конкретно приложимите разпоредби на чл.70 от Наредба 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии		При прилагане на плана
Повърхностни води	Всички устройствени и строителни инициативи и свързаните с тях планове и проекти, засягащи водните обекти следва да се процедурат при стриктно спазване на законоустановените процедури- РИОСВ, БД и се съобразяват с ПУРБ и ПУРН	Подобряване качеството на водоснабдяването и спестяване на ресурс	При прилагане на плана
	Осъществяването на дейности в границите на СОЗ е необходимо да бъдат съобразени с предвидените забрани и ограничения в съответствие с Приложения №№1 и 2, на Наредба №3/2000г. в зависимост от типа водоизточник.	Спазване на нормативната уредба	В окончателния проект на плана
	При извършване на дейности по почистване и поддържане на деретата на територията на ДГС е необходимо в БД да се представи информация, съгласно изискванията на чл. 58, ал. 1 и ал. 2 от Закона за водите, когато участъка не попада в зони по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Улесняване контрола на прилагане изискванията на БДИБР и БДЧР	При прилагане на плана
	Да се спазват съответните забрани за извеждане на голи сечи в райони отстоящи на по-малко от 500 м от водни обекти	Спазване изискванията на ПУРБ	При прилагане на плана
	Забрана за сечи, с изключение на санитарни и отгледни сечи, във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване	Опазване на водите	При прилагане на плана
	При извършване на сечи да не се допуска натрупване на дървесна маса в речните легла и дерета, както и в принадлежащите земи на водохранилищата	Опазване на речните легла, превенция срещу наводнения	При прилагането на плана
Земни недра, подземни води	За функционална категория <i>A(2)Горски територии за защита на водите</i> : Да се включат забраните и ограниченията, предвидени в чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите и регламентирани Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водо-снабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, а именно:	Подобряване и/или запазване на доброто състояние на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване	В окончателния проект на плана

	• В пояс I на СОЗ се разрешават само дейности, свързани с експлоатацията на водоизточника и/или съоръжението; • В пояс I на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни води и от води на естествени извори се разрешават и дейности, свързани с изпълнението на противоерозионни, залесителни и отгледни горскостопански мероприятия; • Забрана в пояс II и пояс III за „Пряко отвеждане в подземните води на води, съдържащи опасни и вредни вещества; • Забрана в пояс II и ограничения в пояс III за: - дейности, които водят до непряко отвеждане на опасни вещества, в т.ч. на земната повърхност и между земната повърхност и водното ниво; - използване на препарати за растителна защита, в т.ч. и разпръскването им с въздухоплавателни средства.		
	Да се обособят СОЗ съгласно Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.	Подобряване и/или запазване на доброто състояние на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване	В окончателния проект на плана
	Мерки, предписани в ПУРБ 2022-2027 г на Басейновите дирекции: - Мярка GD_1 с код на действие за изпълнение GD_1_2. Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло. - Мярка DW_1 с код на действие за изпълнение DW_1_2. Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи;	Подобряване и/или запазване на доброто състояние на подземните водни тела	В окончателния проект на плана
	Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения в горските територии да бъде съобразено с предвидените забрани и ограничения, регламентирани в ЗВ	Опазване на подземните води	При прилагането на плана
	Горскостопанските дейности, които засягат границите на СОЗ на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване от подземни води е необходимо да бъдат съобразявани с режима на експлоатация на зоните и с предвидените забрани и ограничения в Приложения № 2, към чл.10, ал.1 на Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за	Опазване на водоизточниците	При прилагането на ОПРГТ

	проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, както и в Приложение №1 към Националния каталог от мерки за буферните зони с радиус 1000 m около водоземните съоръжения/системи без учредени СОЗ		
Земи и почви	Провеждане на рекултивация на нарушени земи и възстановяването им като горски територии, освен в случаите, когато е определена друга бъдеща функция	Опазване на ценни земеделски земи	При прилагането на плана
Биоразнообразие	Залесителните мероприятия да се извършват с подходящи местни видове, с цел запазване от инвазия на чужди и несвойствени видове в граничните местообитания	Опазване, поддържане и възстановяване на биологичното разнообразие	Първа фаза на приложение на плана -Одо 5г след приемането му
	Ограничаване изсичането/подмяната на коренната горскодървесна растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита		
	Да се актуализират режимите на дейности, описани в заповедите за обхвата на ПЗ и ЗЗ	Терминологична актуализация, напр. да отпадне термина „ландшафтни сечи“	Преди одобряване на плана
	Да отпадат термините „ландшафтно-формировъчни“ и „ландшафтни“ сечи поради отпадането им от законовата и норм. уредба	Терминологична актуализация	В окончателния проект на плана
Ландшафт	В горските територии за поддържане на ландшафта да се провеждат отгледни и други сечи по състояние на насажденията и културите, с определената по Наредба № 8 интензивност на сечта.	Запазване автентичността на ландшафта	При прилагане на плана
Здравен риск	Осъществяване на дейност в границите на пояси II и III, за която е регламентирано ограничение или ограничение при доказана необходимост, се разрешава само ако инициаторите на дейността с конкретни изследвания и оценка на въздействието върху околната среда докажат, че дейността няма да доведе до негативни последици за водоизточника	Опазване на човешкото здраве	При прилагане на плана
	При планиране и използване на препарати за растителна защита за борба с вредителите в горски територии да се прилагат относимите забрани и ограничения от Актуализирания Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Реп. България		При прилагане на плана
	При изпълнението на ОПРГТ стриктно да се спазват изискванията на Правилата за здравословни и безопасни условия на труд в горските територии (обн., ДВ бр. 38 от 2019г.).		При прилагане на плана

Забележка: по предложение на ИАГ мерките за аспекта **биоразнообразие** се отнасят само за защитените зони по Директива 92/43 за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна.

Формулирани са и 6 мерки, предназначени за наблюдение и контрол по време на прилагане на плана.

Анализът и оценката на предвижданията на Областния план за развитие на горските територии на област ЯМБОЛ дава основание за формулиране на следните основни **констатации**:

- ОПРГТ е планов документ, насочен към решаване на проблемите, свързани както с екологосъобразното устройство на ползването от горите и техните материални ресурси (основни и странични/специални ползвания), така и с проблемите, свързани с опазването, организацията на дейностите в горите и взаимодействията между собственици, стопани и ползватели;

- с реализацията на плана ще бъде постигнат баланс и синхронизиране на дейностите по устойчиво управление и използване на горските ресурси и предоставяне на екосистемни услуги в дългосрочен аспект; ще се реализират устойчиви горскостопански практики и ще се осъществи проактивна интеграция на екосистемните услуги в сектора;

- планът предлага подход за развитие на устойчив туризъм, който включва мерки по благоустрояване на съществуващата и изграждане на нова инфраструктура, на съществуващи и нови пешеходни туристически маршрути. Пълно развитие на съществуващите ресурси като туристически продукт, чрез проучване, разработване и включване на нови туристически маршрути и други с цел развитие на целогодишен, устойчив, диверсифициран, с висока добавена стойност, специфичен за района на област Ямбол висококачествен туристически продукт и се увеличи приноса на сектора за устойчивото общинско и регионално развитие.

- с предвижданията на плана се цели подобряване състоянието на горската пътна мрежа, изграждане на нови пътища за по-голяма достъпност до отдалечените дърводобивни обекти. укрепване на свлачищните терени покрай главните пътища, редовно почистване и поддържане пътищата през зимния период;

- предложените от плана насоки за устойчиво управление на ресурсите по общини и като цяло за областта са насочени към поддържане на съществуващата система за водоснабдяване, изграждане на нови водохващания и водопроводи, сондиране за откриване на нови водоизточници, развитие на горско-пътната мрежа за достъп до ресурсите, навременно отстраняване на аварии, недопускане на нерегламентирани сечи и мероприятия, които могат да доведат до свлачищни процеси и ерозия, а от там и до затлачване и замърсяване на водите във водните басейни.

- планът отбелязва необходимостта от установяване и поддържане на стабилни връзки между общините, ЮИДП, ДГС и останалите институции и местното население, подобряване на медийните контакти и засилване на мерките за връзки с други заинтересовани организации и институции, подпомагане на образованието и обучението на подрастващите е една от мерките, които допринасят за по-доброто разбиране и подкрепа за работата на горските стопани.

- по отношение на биоразнообразието, защитените зони и територии планът предвижда респектиране на плановете за управление и заповедите за обявяване на защитените зони и територии запазване на всички и развиване на нови зелени структури, осигуряващи естествена миграция на животински видове и изпълняващи климато-регулирущи, хидрологични, противоерозионни и др. подобни функции;

- по отношение на културно-историческото наследство всички предвиждания на ОПРГТ относно опазването и социализацията на различните видове недвижими културни

ценности са в съответствие със Закона за културното наследство и в този смисъл не носят никакви рискове опазването им.

В заключение, авторският колектив, разработил Екологичната оценка на ОПРГТ на област Ямбол предлага на Междуведомствената комисия – специализиран състав на Висшия Експертен екологичен съвет към МОСВ да приеме следното решение:

СЪГЛАСУВА

Проекта на Областния План за Развитие на Горските Територии на Област Ямбол и разрешава преминаване към разработването на Окончателния проект, като при съставянето му се вземат в предвид и се отразят направените в Екологичната оценка анализи за състоянието на околната среда, синтеза на съществуващите и очаквани проблеми и мерките, предложени за преодоляването им.

*** *** ***